

Олег Ольжич

Виконала:

Студентка групи УМЛ-32

Хміль Валентина

**людини
неможливо уявити
культурне та
політичне життя
української нації у
1920-1940-х рр., не
кажучи вже про
національно-
визвольний рух
періоду Другої
світової війни.**

народився 21 липня 1907 року в Житомирі. Його батьком був відомий український поет Олександр Олесь. Мати – Віра Антонівна Свадковська, гімназійна вчителька.

У 1909 році сім'я Кандиб переїхала до Києва. Згодом — до Пущі-Водиці, ближче до місця роботи батька.

пізніше,заходячи раз у раз до них у гості,я завжди дивувався,як при всій біді,в якій вони жили,Кандиби вміли створювати чарівну атмосферу для гостей. Тяжко сказати,хто тоді в 1926 р. мене більше причаровував : «старий» Олесь зі своїм невгасаючим гумором, чи тиха й така люба пані Віра Антонівна,яка мені завжди давала чи цукорок,чи якісь інші солодощі,чи молодий Олег,на якого я дивився з острахом і який вже тоді так імпонував»

стали «верогами народу».

У січні 1923 року Олег з мамою покидають Україну й прибувають до Берліна. Там довго не затримуються й переїжджають до Чехословаччини, оселяються за п'ятдесят кілометрів від Праги у Горніх Черношицях, згодом — Ржевницях. До 1924 року О.Кандиба навчається в Українському громадському комітеті в Празі, а в зимовому і літньому семестрах 1924-1925 років стає слухачем філософського факультету Карлового університету. Водночас він відвідує лекції з передісторичної археології та історії мистецтва, пише наукові та дослідницькі роботи з археології та суспільствознавства.

Тимі Сліп, який на той час був уже відомим науковцем, зустрічається з головою Проводу українських націоналістів полковником Євгеном Коновальцем.

Ця зустріч мала вирішальне значення для його подальшої долі як діяча націоналістичного руху. Полковник Коновалець побачив у молодому вченому та видатному поетові обізнану з тодішньою дійсністю в Україні людину, яка дуже добре розуміла значення духовного фактора у визвольно-революційному процесі державного відродження українського народу.

Як стверджував Улас Самчук, відомий український письменник, публікації О.Ольжича у "Віснику" забезпечили йому "одне з перших місць емігрантського Олімпу".

Олег Ольжич ніколи не крився, що залицяється до музи Поезії : по руках ходили його присвяти, епіграми, дотепні пародії. Згадує Марина Антонович : «Одного разу Олег прийшов до мене з лукавою таємничою міною і сказав : «Лялю, ви, добра приятелька, мусите допомогти мені вийти з халепи. Дівчата якось дізналися, що я пишу вірші, то й вимагають від мене якоїсь присвяти. Не можу ж я кожній писати окремо вірша! Я написав одного для всіх. Ваше завдання – розмножити його, відповідно змінивши у кожному примірнику дівоче ім'я і роздати дівчатам, запевняючи кожну з них, що тільки їй одній я написав присвяту».

«кальвосьмну» поезно:
це жартівливі віршики,
епіграми, пародії.
Вони виникали
принагідно.
Першим літературним
успіхом Олега можна
вважати оповідання
для дітей «Рудько
(життєпис одного
півня)», яке вийшло у
1928 році у Празі

Олег Ольжич

РІНЬ

"Рінь" видала
обласна
організація
Національної
спілки
письменників.
Перше видання
книги було
надруковане у
1935 році.

У цій збірці автор
провіщав прихід
нового віку -
героїв.

Проводу ОУН на східних та центральних українських землях . Після змушеного виїзду, з огляду на загрозу арешту, з Києва до Львова на початку 1942 р., Ольжич, продовжуючи перебувати на нелегальному становищі, продовжував здійснювати фактичне керівництво діяльністю ОУН в умовах, коли очільник організації полковник А. Мельник перебував під постійним наглядом та домашнім арештом. Коли на початку 1944 р. гестапо масово заарештувало практично весь склад Проводу ОУН та чільних її членів, які опинилися в концтаборах, він залишився чи не єдиним незаарештованим керівником ОУН і взяв на себе керівництво нею.

Смерть наступала йому на п'яти. Він не боявся вмерти, але хотів залишити нащадка. Тому, німці посилили арешти українських націоналістів, вирішує одружитися. Під вінець веде молодшу на 13 років Катерину Білецьку. Друзі називали її Калинкою. Він знав її з 5-річного віку. Тривалий час вони не бачилися. Зустрівши Катерину в Празі 1940-го, Ольжич закохався. 2 серпня 1943 року молодята вінчаються в церкві. Олег бере зі свідків і дружини клятву, що мовчатимуть про одруження до завершення війни – щоб Катерина не зазнала переслідувань. Живуть вони у різних квартирах. На людях удають, що не знають одне одного.

ЯБЛУНЯ НА ГОРІ

*Над кручею, за садом, на
горі*

*Розквітла яблуня. Іди,
тебе немає.*

*Здалека злото котять
дзвонарі,*

*І вітер тихо квіти
коливає.*

*Тебе немає. На траві
прибитій*

*Не буде видно слідх ні на
мить*

Як станеш ти узподіти

*Цей вірш присвячений дружині О. Ольжича
– Катерині (Калині) Білецькій*

слова промовити, а в очах хитро винуватий усміх. Мені стало його шкода, думаючи, що він голодує. Але, ковтнувши кашу, Олег запевнив мене, що він дуже добре харчується там, де він живе, тільки йому вельми смакує сира гречка, яка нагадує горішки... Не дивлячись на те, що Ольжич так страшенно старався в моїй присутності бути життєрадісним, веселим та жартівливим, в останні місяці 1943 року його очі мали помітні відблиски страху. Неспокій істоти, яку оточено з усіх боків. Раз він сказав: шукає його ґестапо, шукають комуністи, навіть українці мають його на списку". За мельниківцями полювали і свої – бандерівці.

відправлений з Львова до Берліна, де його доставив автомобіль його одразу було доставлено у нацистський концтабір «Заксенхаузен», котрий був розташований біля невеликого міста Орієнбаум. Його помістили до камери, у якій був прикутий до центру підлоги важкими кайданами з коротким ланцюгом, який дозволяв зробити лише кілька кроків і не допускав в'язня до стін, вікон та дверей. Допити тривали кілька днів. Ольжича били й піддавали тортурам.

Загинув під час чергового допиту в ніч з 9 на 10 червня 1944, закатований гестапівською трійкою (Вольф, Вірзінг, Шульц).

31 липня 1944 року. прийшов у світ син Олега. Дружина, Катерина Білецька, нарекла його теж Олегом і, виконуючи волю покійного чоловіка, записала новонародженого на зі, як він писав «у родині поета, своєї дівочого і центральних землях

України Олега Кандиби (Ольжича)». У 1949 році емігрував до Канади, де у 1967 році закінчив Квінський університет в Канаді за спеціальністю «Прикладна фізика». Не один раз із дружиною посвідчення, і малий Олег, Тамарою приїжджав в Україну. Брав участь у заходах із відзначення пам'яті батька батькове

проводу ОУН. Така людина мусила мати охоронців, та ще й в окупованому Львові, нашпигованому спецслужбами.

Син відхиляє офіційну версію, що Ольжича заарештувало гестапо.

— Його ув'язнила німецька дипломатична контррозвідка. Думаю, вони закатували його в своєму осідку, на Александр-плац, у Берліні. А потім вивезли тіло на спалення до концтабору Сакзенгавзен. Бандерівці, які мусили працювати на спаленні трупів, впізнали його й зголосили це Бандері.

Додає, що місце загибелі й поховання Ольжича невідомі. Існує лишень символічна могила на Ольховському кладовищі в Празі.